

K Ü L Ö N F É L É K

Halálozás. A magyar közgazdasági élet egyik jelentős tényezőjét veszítettük el *György* Endre nyug. földművelésügyi miniszter személyében, akit január hó 15-én ragadott el körünkől a kérlelhetetlen halál. A magyar gazdátársadalomnak mindvégig önzetlen munkása, nem egyszer vezető egyénisége volt, aki különösen közlekedésügyi, vízjogi, szövetkezeti, adóügyi kérdésekben különleges képzettséggel, rátermettséggel bírt, nyelvismeretei pedig arra képesítették, hogy külföldön (Londomban) méltó képviselője a magyar érdekeknek. Mint egyesületünk igazgató-választmányának tagja, tevékeny résztvevő az erdőgazdasági életben is. Temetése január hó 17-én volt, holttemét Szatmárnémetiben levő családi sírboltjába szállították el. Nyugodjék békében!

Erdőgazdaság Afrika forró égővi tájain. Erről a tárgyról tartott a Közgazdaságtudományi kar egyik tantermében február hó 1-én *Escherich* György erdőtanácsos (München) szabad előadást, amelyen a Budapesten lakó erdőmérnöki kar számos tagja vett részt. Az előadó kilátásba helyezte, hogy előadását rendelkezésünkre fogja bocsátani, miért is arról ezúttal csak rövid kivonatban emlékezzünk meg.

Afrika belsejében, különösen a Kongo mentén óriási kiterjedésű erdőségek terülnek el. Az érintetlen őserdő aránylag ritka, a már egyszer vágott erdő ellenben hihetetlen gyorsasággal újul fel, mint sűrű, szinte áthatolhatatlan lombfarengeteg. *Escherich* hektáronként és évenként 25 m³-ig terjedő növedéket állapított meg.

Műszakilag nagy értékű törzsek csak elszórtan fordulnak elő, hektáronként 3—4 törzs. Ezek kihasználása és kiszállítása is igen nagy nehézségekbe ütközik annál is inkább, mert nagy részük oly nehéz, hogy a vízben elsüllyed, tehát egymagában nem úsztatható. Nem csodálható, ha ily körülmények között ezek az erdők a világpiacon szerepet még nem visznek. A termelés érdekében történt kísérletek eddig balul ütöttek ki: a fát nagyobb költségek terhelték, mint amennyit az az európai piacokon ért.

Escherich úgy véli, hogy ezek a nagy erdőterületek a világgazdaságba akkor fognak bekapcsolódni, ha a kevésbé értékes nagy fatömegek kémiai feldolgozásának problémái, amelyekre nézve kísérletek folynak, megoldatnak. A világ pl. celuloze szükségletét ma-holnap nem tudja fedezni; ha erre a célra Afrikában új területek nyílnának meg, megfelelő vasúti hálózatokkal, nagy ipartelepekkel, akkor a „sötét világrész“ erdői a világgazdaság számottevő tényezői lesznek.

Az Élő termőföld. *Dr. Ballenegger Róbert* egyet. magántanár vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeház teljesen megtelt nagytermében érdekes előadást tartott az élő termő-

földről. A rendezésre a *Kir. Magyar Természettudományi Társulat* a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarát kérte fel, melynek hívására *Győr vidékének gazdái* tekintélyes számban jelentek meg az aktuális előadáson. A Természettudományi Társulat elnöke nevében dr. Doby Géza egyet. tanár nyitotta meg a gyűlést, megelégedéssel szögezve le Győr város agrikultúrális fejlődését, mely a gazdakamara működésének megindulásával vett nagyobb lendületet. Kiemelte a győri agrokémiai intézet jelentőségét. Dr. Ballenegger Róbert szerint a természettudomány az elmúlt 20 év alatt felderítette részben az addig mozdulatlanak gondolt termőföld belső életének titkait s az élő talajnak a többtermelés szolgálatába való állítását nagy lépésekkel vitte előre. A termőföldben végbemenő sok változás közül részletesen boncolja a talaj *emésztés* jelenségeit, melyeknek eredménye, hogy a természet csodálatos nagy körforgásában minden a földből lesz, de minden vissza is adatik a földnek. E munka végzői a *talajbaktériumok* milliárdjai, melyek a levegő és víz felhasználásával öröklnek meg mindent. Minden növény egy kis cukorgyár, melynek üzemében a salétrom, a foszfor és a káli játszik a főszerepet. A salétrom az energiaforrás, a virág és a termés főépítőköve; a foszfor az üzemvezető; a káli a surlódások csökkentője, az olajozó. A nitrogénfejlesztő legfőbb baktériumok a *nitrosomonas* és a *nitrobakter*. Ezek működéséhez szerves anyagok, a vegő, nedvesség, hő és bizonyos sók szükségesek. A salétromképződést szolgálja a helyes és okszerű talajművelés. A levegő szabad nitrogénjét az azotobaktériumok képesek lekötni és a pillangós virágúak gyökerein élő nitrogéngyűjtő baktériumok. Végül a talajoltásokról s a rendszeres vetésforgók szükségességéről beszél. Dr. Ormándy János kamarai igazgató a gazdák előtt legkedvesebb és legszebb témának tartja az ezeréves magyar földet, melynek ma már minden porszemére őseinknek egy-egy könnye, vagy vércseppje hullt. Az élő termőföld az, mely a nemzetet eddig fentartotta, a jövőbe vetett biztos hit is a magyar termőföld erejére, a magyar gazda karjára alapozható. A talajerőviisszapótlás terén a magyar mezőgazdaság sokkal adós. A gazdakamara semmi áldozatot, munkát nem sajnál, hogy az *élő termőföldet gazdáival megismertesse*. Ez a magyarázata annak, hogy a *Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara* működésének második évében már szükségesnek látta agrokémiai osztályt és laboratóriumot szervezni kerülete termőföldjének megismerésére.

Kertészgyakornokok felvétele. A bajai m. kir. kertészképző iskola a f. évi február hó 1-én megkezdődött 4 éves tanfolyamára kertészgyakornokokot vesz fel. Felvétetnek négy középiskolát sikerrel végzett, a kertészeti pályára alkalmas (erős, egészséges) ifjak. A tanfolyam két első éve gyakorlati. A gyakornokok bentlakás és ételmezés fejében havonta 24 pen-

gőt fizetnek, az igazoltan szegénysorsú, jó előmenetelű tanulók kedvezményes, esetleg ingyenes ellátásban is részesülhetnek. Bővebb felvilágosítással szolgál a m. kir. kertészképző iskola igazgatósága, Baja, vagy a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatósága Győr, Bisinger-sétány 32. sz.

Első fecske. Nehogy véletlenül a fecskék természetellenes vonulására gondoljunk. Az „*első fecske*“ az „*Az Erdészeti Rendeletek Tárában*“ ma megjelent első körrendelet, amelyet a földművelésügyi kormány *hosszú évek sora óta* először közölt ismét szaklapunkban, s amelyet ezúttal egyébként örömmel köszöntünk.

A közérdeket véljük szolgálni, amidőn egyidejűleg rámutatunk arra, hogy nagyközönségünknek, különösen a magánerdőbirtokosoknak és erdészeti alkalmazottaiknak nagy szüksége lenne mindazon *közérdekű rendeletek ismeretére*, amelyek eddig csak rejtett alakban látták meg a napvilágot, s jöllehet *elsősorban a nagyközönséget érdeklik*, azokról csak a véletlen közrejátszása folytán bírunk tudomással.
